

at de allerfleste Love først maatte forelægges i Folkethinget. Men jeg troer nu, at Landstinget har en grundlovmæssig Ret til, at Forholdet ikke opfattes saaledes, og jeg troer ogsaa, at det med Tiden vil vise sig, at Sagerne heller ikke ere tjente dermed. Jeg maa maaffee endnu gjøre opmærksom paa, hvorledes Forholdet hidtil har stillet sig. Der har fra først af været forelagt Landstinget ikke faa, men mange Love, der ligefrem førte store Udgifter med sig. Dette var navnlig Tilfældet i Sessionen 1851—52, hvor de største Lønningslove, vi have haft, nemlig for Tolbvæsenet, for Postvæsenet og for Amtsforsvalterne, først bleve forelagte Landstinget; senere har det samme været Tilfældet med flere mindre Love. Der reiste sig vel Stemmer i Folkethinget for den modsatte Anskuelse, men det var først i Sessionen 1855—56, at Sagen var traadt skarper frem. Det skete ved den samme Lov, som jeg tidligere omtalte. Den blev først forelagt Landstinget og gik derfra til Folkethinget, hvor der blev tilføjet den en § 6, som jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse; den lød saaledes: „Paa de Udbetalinger, der i Kraft af nærværende Lov skee i det kommende eller indværende Finantsaar, bliver at søge Tillægsbevilling.“ Da Sagen kom tilbage til Landstinget, mødte denne Paragraph stor Modstand. Jeg maa forudstikke, at allerede ved Sagens første Foretagelse i dette Thing var der i Udvalget, der bestod af 7 Medlemmer, et Medlem, der endnu er Medlem af dette Thing, som afgav en Minoritetserklæring mod, at Love af den Art først forelægges Landstinget, hvorimod Udvalgets øvrige Medlemmer bestemt erklærede sig mod denne Anskuelse, hvori de fandt Tilslutning hos den daværende Indværigsminister, hvis Øtringer i denne Anledning jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse; de lød saaledes: „Hvad angaaer det opkaastede Spørgsmaal om Ministeriets Ret til at forelægge nærværende Lov i dette Thing, skal jeg henholde mig til, hvad Udvalgets Fleertal derom har bemærket. Det fremgaaer deraf, at tidligere Ministre albrig have villet erkjende den af Minoriteten fremsatte Paastands Besvarelse, men tværtimod have fastholdt, at det var Regjeringens Ret at forelægge alle Love

med Undtagelse af Finantsloven, i hvilket af Thingene de fandt det hensigtsmæssigt; og der- ved vil det ogsaa have sit Forblivende.“ Da Sagen kom tilbage til Landstinget, erklærede de samme Medlemmer af Udvalget sig mod denne Tilføining, men opfordrede Thinget til at lade den staae som usfadelig, uden at anerkjende den. Jeg skal tillade mig at henlede Thingets Opmærksomhed paa de Forhandlinger, der dengang fandt Sted. Udvalgets Formand var et af de meest betydnende Medlemmer, der nogenstunde har siddet i Landstinget, nemlig afdøde Justitiarius J. E. Larsen; Ordføreren var et æret Medlem, der endnu er Medlem af dette Thing. Det vilde være for vidtløftigt at oplæse den hele Betænkning og Alt, hvad der er sagt. Jeg skal tillade mig at anbefale, at de ærede Medlemmer af Thinget, der ikke tidligere have gjort sig bekendte dermed, ville gennemsee den. Det var første Gang, Sagen kom frem. I det følgende Aar 1856—57 og senere ere forskjellige Love komne til os, alle med den samme Tilføining om Tillægsbevilling, men med Bevillingsbestemmelse i selve Loven. Naar jeg altsaa skal komme til at gjøre et Forslag om at udelade denne Tilføining, vil jeg støtte mig paa, at den i og for sig er betydningsløs, at den betragtet som Led af den øvrige Lov Intet har at betyde. Jeg skal tillade mig at tro, at den er stridende imod sund Sands, i den Grad er den overflødig. Jeg vil henlede det høitærede Things Opmærksomhed paa, hvorledes det vilde stille sig, hvis der stod: „bevilges ikke til Udbetaling“, istedetfor „bevilges til Udbetaling“; naar man kunde sige det One, maa man ligesaagodt kunne sige det Andet. Det er altsaa Hensynet til den finantsielle Bevilling, som er det Afgjørende; det er den formelle Side, som jeg troer er urigtig og uhensigtsmæssig med Hensyn til de Følger, den kunde have for Landstinget. Jeg er ikke blind for, at Ministeriet naturligvis ikke har mistet sin utvivlsomme Ret til at forelægge hvilke som helst Love i Landstinget først; det er kun Finantsloven, som ikke kan forelægges der først. Om altsaa haade Landstinget og Folkethinget nok saa ofte vedtage denne Art Bestemmelser, er Regjeringens Ret til at forelægge